

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 317/2025
20.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Трајана Романовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву К 123/24 од 09.10.2024. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 7/25 од 27.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 20.03.2025. године, већином гласова донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Трајана Романовића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву К 123/24 од 09.10.2024. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 7/25 од 27.01.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву К 123/24 од 09.10.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) Кривичног законика па му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

На основу члана 89а Кривичног законика према окривљеном је изречена мера безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеном ББ, па је окривљеном забрањено да се приближава оштећеној на удаљености мањој од 50 метара, као и приступ у простор око места становања оштећене на удаљености мањој од 50 метара, као и узнемиравање оштећене на било који начин телефоном, слањем СМС порука оштећеној и наложено му је да се уздржава од било каквог понашања које ремети њено душевно здравље и спокојство, у периоду од 2 (две) године. Извршење наведене мере поверено је Поверенику за извршење ванзаводских санкција и мера.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка настале пред Основним судом у Панчеву у износу од 25.300,00 динара и судски паушал у износу од 10.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Одлучујући о жалби браниоца окривљеног АА, Виши суд у Панчеву је пресудом Кж1 7/25 од 27.01.2025. године, исту одбио као неосновану и потврдио првостепену пресуду.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Трајан Романовић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд укине пресуду другостепеног суда и предмет врати Вишем суду у Панчеву на поновно суђење.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу у складу са чланом 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, истичући повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП наводи да је суд повредио кривични закон на штету окривљеног, обзиром да га је огласио кривим за кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) Кривичног законика, иако чињенични опис кривичног дела дат у изреци пресуде не садржи све елементе бића предметног кривичног дела. Према наводима захтева радње окривљеног нису биле континуиране и планиране, на који начин бранилац суштински указује да је из радњи окривљеног изостала упорност и да се у конкретном случају није се радило о прогањању оштећене, већ о случајним сусретима са њом.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Чланом 138а став 1. тачка 1) Кривичног законика прописано је кажњавање оног ко у току одређеног временског периода упорно друго лице неовлашћено прати или предузима друге радње у циљу физичког приближавања том лицу противно његовој вољи.

Из чињеничног описа кривичног дела датог у изреци првостепене пресуде произилази да је окривљени АА у периоду од 19.06.2023. године до 01.08.2023. године, у Банатском Карловцу и Алибунару, способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан свога дела и да је исто забрањено и хтео његово извршење, неовлашћено пратио и предузимао друге радње у циљу физичког приближавања оштећеној ББ, противно њеној вољи, тако што је у више наврата пресретао у кафићу и на улици, стајао у непосредној близини оштећене и гледао у њеном правцу, постављао питања личне природе, слао СМС поруке, говорио да се не плаши јер јој ништа неће

урадити и да не жели да повреди ни њу ни њену мајку, али када би хтео нашао би их и ушао у кућу ако треба и кроз канализацију, долазио у локал где се оштећена налазила, контактирао мајку оштећене путем телефона, пришао оштећеној док су његови пси расе Малиноа ишли око оштећене, у чему их није спречавао.

Врховни суд налази, да се у претходно описаним радњама окривљеног АА, супротно наводима браниоца, стичу сва законска обележја кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) Кривичног законика, како објективна обележја која се односе на радњу извршења коју је предузео окривљени, тако и субјективна обележја кривичног дела која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног, који укључује и свест о забрањености дела.

Осим тога, исте наводе садржане у захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљеног истицао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и у образложењу пресуде на страни 3. у пасусу 1. и 2, дао јасне и довољне разлоге за свој закључак да све радње које је окривљени предузео у наведеном периоду против воље оштећене, а које су утврђене изреком пресуде, представљају упорност окривљеног да се физички приближи оштећеној и успостави контакт са њом, противно њеној вољи и да се у тим радњама стичу сва законска обележја кривичног дела из члана 138а став 1. тачка 1) Кривичног законика и поред тога што у чињеничном опису изреке пресуде није експлицитно наведен израз „упорно“, које разлоге Врховни суд у свему прихвата и у смислу члана 491. став 2. ЗКП на њих упућује.

Стога су, супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се истиче да опис радње извршења предметног кривичног дела не представља кривично дело из члана 138а став 1. тачка 1) Кривичног законика и да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Осталим наводима захтева, којима се по оцени Врховног суда указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП, бранилац окривљеног, анализирајући сваки догађај појединачно, оспорава оцену доказа и утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди, уз изношење сопствене анализе и оцене доказа и сопственог виђења догађаја, као и сопствених чињеничних закључака у погледу постојања мотива окривљеног да оштећену прати односно прогања и елемената противправности у инкриминисаним радњама окривљеног.

Међутим, како према одредби члана 485. став 4. ЗКП, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди (члан 440. ЗКП), није дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног преко браниоца, то се Врховни суд, у разматрање и оцену ових навода браниоца, није упуштао.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић